

PRAVILA SKUPLJANJA BILJAKA

Prilikom skupljanja biljaka potrebno je voditi računa o slijedećem:

1. bilje se skuplja za suhog i lijepog vremena, u prijednevnom satima, nakon jutarnje rose, jer je tada najveća koncentracija hlapivih ulja u biljkama. Nakon kiše treba uslijediti barem jedan suhi dan prije branja.
 - **Cvjetovi** – beru se isključivo ručno, u prozirne košare, papirnate vrećice ili slično, nikako u plastične vrećice ili posude. Cvjetove treba čim prije staviti na sušenje. Najbolje je brati cvjetove prije podne, kad su potpuno otvoreni.
 - **Listovi** – kod skupljanja listova reže se cijela biljka nekoliko centimetara od tla, da se omogući rast novih izbojaka. Nakon berbe listovi se ručno skidaju sa stabljike, a stabljika se baca.
 - **Korijenje i podanci** – vade se krajem vegetacijskog razdoblja, u kasnu jesen, otprilike od listopada do studenog. U slučaju da se berba nije mogla obaviti u jesen (kišna razdoblja i sl.), može se vaditi u rano proljeće prije kretanja vegetacije (veljača, ožujak). Bere se po suhom vremenu, bez mraza. S korijena i podanka uklanja se ostatak stabljike, kamenje i zemlja te se stavlja na sušenje.
 - **Stabljika** - mlada stabljika se reže nožem ili nekim drugim oštrim predmetom nekoliko centimetara iznad tla tako da stabljika ne bude predebela te da se ne oštećuje korijen biljke (nikako se ne smije čupati biljka pa naknadno uklanjati korijen).
2. bilje se skuplja u nezagađenim područjima, dalje od cesta i industrije te polja na kojima se uzgajaju poljoprivredne kulture (kukuruz i sl.)

Prema članku 11. Pravilnika o skupljanju samoniklih biljaka u svrhu perade, trgovine i drugog prometa (NN 100/04) samonikle biljke se mogu skupljati uz obvezno provođenje mjera zaštite:

- na jednom nalazištu može se skupljati najviše dvije trećine biljnog fonda
- pri skupljanju biljaka kod kojeg se koriste samo određeni nadzemni dijelovi koristiti se isključivo tehnikom rezanja, bez oštećivanja ostalih dijelova biljaka
- prilikom branja ne smije se oštećivati neposredno stanište
- jame nastale vađenjem podzemnih dijelova samoniklih biljaka moraju se ponovno zatrpati iskopanom zemljom

PRAVILA SUŠENJA BILJA

Ispravno sušenje izuzetno je važno kako bi biljka zadržala svoja ljekovita svojstva. Osušena biljka mora biti prirodne boje (ne smije potamniti ili pocrniti) i mora biti potpuno suha da ne bi došlo do razvoja mikroorganizama.

Sušenje bilja najbolje je organizirati u sušari. Za sušenje u sušari potrebno je pridržavati se propisane temperature sušenja, te voditi evidenciju o istoj. Biljke koje sadrže eterična ulja ne smiju se sušiti na temperaturi većoj od 40 °C. Cvjetovi se suše na 35-40 °C, a biljke sa sluzima (npr. bijeli sljez) mogu se sušiti na temperaturi do 60°C.

Manje količine mogu se sušiti prirodno, a tada se treba pridržavati slijedećih uputa:

1. Bilje se suši u zatvorenom, ali prozračnom prostoru (npr. tavan). Na prozorima moraju biti zaštitne mreže, a bilje se suši na visećim mrežama ili pamučnim plahtama. Nikako se ne smije sušiti na suncu, niti direktno na podu.
2. Prije svakog kontakta sa biljem potrebno je provesti minimalne higijenske postupke (oprati ruke, obući se u čistu kutu, staviti zaštitnu masku i kapu, obući čistu obuću...)
3. Životinje nikako ne smiju doći u kontakt sa biljem (mačke, miševi, kokoši, muhe...)
4. Bilje je potrebno svakodnevno preokretati sve dok se potpuno ne osuši, kako ne bi zbog vlažnosti došlo do pojave plijesni
5. Osušeno bilje se sprema u čiste vreće, svaka vrsta posebno, a vreće se moraju dobro zatvoriti (zavezati) te označiti koja biljka se unutra nalazi.

PRAVILA ČUVANJA BILJA

Za to je potrebno osigurati:

1. **SKLADIŠNI PROSTOR** za prihvatanje i čuvanje ljekovitog bilja koji mora biti:
 - ✓ **zatvoren** (kako bi se spriječilo onečišćavanje ljekovitog bilja izvana i utjecaj vremenskih atmosferilija)
 - ✓ **prozračan** sa zaštitnim mrežama na prozorima (kako bi se spriječio ulazak raznih insekata, životinja ...u skladišni prostor)
 - ✓ **uredan** – podovi i zidovi moraju biti glatkih površina (radi lakšeg čišćenja i održavanja skladišnog prostora). Redovno čišćenje (metenje, skidanje paučine... je obavezno.
 - ✓ na podovima moraju biti palete na koje se stavljaju vreće sa biljem
 - ✓ vreće moraju biti čiste i čitave (bez rupa i drugih oštećenja) i moraju se čvrsto zatvoriti (zavezati) kako ne bi došlo do onečišćenja robe
2. **PRILAZNI PUT I OKOLIŠ** do skladišnog prostora
 - ✓ mora biti pošljunčan ili asfaltiran (kako se za vrijeme loših vremenskih uvjeta ne bi unosilo blato u skladišni prostor)
 - ✓ ne smije biti mjestom prolaska niti boravka domaćih životinja (kokoši, mačke...) kako ne bi došlo do unošenja perja, dlake, izmeta i dr. ... u skladišni prostor te u dodir sa ljekovitim biljem.